Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden							Celkem		
1. ročník	1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník								
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis		
Oblast	Člověk a společnost		
Charakteristika předmětu	Předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah předmětu Dějepis přesahuje i do jiných vyučovacích předmětů. Dějepis přispívá historickým pohledem k tomu, aby žáci pochopili, že od počátku lidské společnosti žije člověk ve společenství, že je to tak nezbytné a že se hledají způsoby spolupráce.		
	Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování lidské společnosti. Žáci by měli ocenit demokratičnost dnešní společnosti, uvědomit si, že současný stav nebyl vždy samozřejmý a je výsledkem dlouhého vývoje i zápasů. Měli by dojít k uvědomělému dodržování pravidel a chápat svobodu jako kategorii těsně spjatou s odpovědností a povinnostmi.		
	Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.		
	Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních. Vzdělávací oblast se zaměřuje na prevenci rasistických postojů, vychovává k tolerantnosti a respektování lidských práv. Vybavuje žáka znalostmi pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Žák získává z dostupných zdrojů informace o historických skutečnostech, orientuje se v historickém čase a prostoru, prezentuje výsledky své práce a umí o nich pohovořit. Důležitá je práce s informačními médii, návštěvy muzeí, archívů, galerií a knihoven.		
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Využíváme co největší názornosti vnímání zrakového (využití tabule, obrázků, mapy, videozáznamů zejména jako pramen nejnovějších dějin) a sluchového (průvodní slovo učitele). V hodinách jsou využívány klasické i alternativní metody práce, př. skupinové práce, tvorba krátkodobých projektů, příprava referátů, práce na PC. Jako pomůcky jsou využívány učebnice od různých autorů a nakladatelství, dále některé encyklopedie, dějepisné atlasy, výukové programy a internet, další texty ze školní knihovny. Názornou pomůckou jsou závěsné dějepisné mapy, závěsné obrazy s historickými slohy nebo materiály, které si připravuje vyučující. Výuka je oživována videonahrávkami.		

Název předmětu	Dějepis
	V průběhu školního roku mohou být podle aktuální nabídky a uvážení učitele zařazeny různé exkurze, návštěvy muzeí, výstav nebo filmových představení. Výuka dějepisu probíhá v rozsahu dvou hodin týdně v 6., 7. a 9. ročníku na druhém stupni. V 8. ročníku je časová dotace 1 vyučovací hodina.
	Podle zájmu se žáci 8. a 9. ročníků zúčastňují dějepisné olympiády.
Integrace předmětů	Dějepis
Mezipředmětové vztahy	Zeměpis
	● Fyzika
	Přírodopis
	Výchova ke zdraví
	Občanská výchova
	Anglický jazyk
	Německý jazyk
	Ruský jazyk
	Český jazyk
	Matematika
	Hudební výchova
	Výtvarná výchova
	Pracovní činnosti
	• Chemie
	Cvičení z matematiky
	Cvičení z českého jazyka
	Volba povolání
	Výchova k občanství
	Kompetence k učení: Učitel vede žáky k tomu, aby dokázali uvést příklady zdrojů informací o minulosti, rozlišovat různé typy historických pramenů.
utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Učitel vede žáky k práci s učebnicí, různými texty odpovídajícími věku žáků, mapami nástěnnými, i v atlasech. Učitel zadává úkoly zaměřené na samostatné vyhledávání informací.
	Učitel se snaží o aktualizaci učiva (upozornění na spojení se současností).
	Učitel vede žáka k pochopení významu pojmů.
	Učitel klade otázky a vede žáky k tvorbě vlastních otázek.
	Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. Kompetence k řešení problémů:
	Učitel vede rozhovor s problémovými otázkami přiměřenými věku, učí žáka charakterizovat příčiny, průběh a důsledky jednotlivých historických událostí.
	Učitel se snaží, aby žáci vnímali souvislosti našich a evropských ději, o hodnocení postoje historických (událostí) osobností, státníků a o hledání jiných řešení dané situace.

Název předmětu	Dějepis
	Učitel vede žáky k porovnávání nápadů jednotlivých žáků.
	Kompetence komunikativní: Učitel dbá na přesné, výstižné a spisovné vyjadřování, vede k respektování názorů jiných žáků. Učitel pracuje společně se žáky na zpracování a přednesu referátů – zlepšení mluveného projevu. Učitel zapojuje žáky do diskuse, učí je jasně formulovat své myšlenky a dotazy (besedy, debaty k významným událostem a výročím).
	Kompetence sociální a personální: Učitel vymezuje pravidla práce ve třídě (při rozhovoru, vedení poznámek apod.), snaží se je vysvětlit a důsledně je dodržovat. Ve vyšších ročnících učitel zadává práci pro dvojice, později skupiny žáků.
	Wompetence občanské: Učitel přiměřeně věku vede žáky k posuzování nevýhod a výhod jednotlivých hospodářských, společenských, náboženských a jiných systémů minulosti. Učitel vede žáky k rozlišení rozdílů v našich dějinách ve vztahu k Evropě, učí žáky znát a vysvětlovat období, kdy měly naše země velký význam v Evropě. Učitel vede žáky k poznávání kulturních památek v regionu, zdůrazňuje souvislosti mezi přírodními poměry a vývojem
	společnosti. Kompetence pracovní: Učitel vede žáka k osvojení si pracovních návyků (příprava pomůcek na hodinu, plnění zadaných domácích úkolů), využívá
	znalostí žáků z jiných předmětů. Učitel podněcuje žáka k orientaci v aktivitách potřebných k získání vědomostí, práci s různými učebními materiály – práce s mapou, s učebnicí, atlasem, četba historické literatury. Učitel vede žáka ke spolupráci na projektech.
	Kompetence digitální: Učitel vede žáka k získávání, vyhledávání informací, k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Učitel předchází situacím ohrožujícím bezpečnost žáků, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí učí žáky jednat eticky.
Způsob hodnocení žáků	Úroveň znalostí a dovedností je v průběhu školního roku ověřována písemnou i ústní formou, vždy podle uvážení učitele. Zpětná vazba je také zajišťována formou domácích prací. Ve výuce jsou zohledňovány i ostatní vyučovací předměty.
	Od 7. ročníku se na počátku každého roku zařazuje opakování, které slouží k aktivizaci poznatků z předchozích ročníků, které jsou určeny k trvalému osvojení nebo na něž se v daném ročníku navazuje. Rozsah a formu opakování určí výhradně učitel příslušné třídy s přihlédnutím ke konkrétní situaci ve třídě.

Dějepis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení	
	 Kompetence k řešení problémů 	

Dějepis	6. ročník	
	 Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Vysvětlí význam dějin pro jedince i současnou společnost, uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti historických znalostí a dovedností. Orientuje se v historickém čase a prostoru, umí pracovat s časovou přímkou a historickou mapou, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. Určí století př. n. l. a n. l.	LIDÉ, JEJICH PŘÍTOMNOST A MINULOST Historický čas a prostor, časová přímka Historické prameny, práce s médii Instituce shromažďující historické prameny Archeologie ČLENĚNÍ PRAVĚKU Vznik a vývoj lidského rodu Starší doba kamenná-život pravěkých sběračů a lovců
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		Člověk dnešního typu
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Uvede příklady zdrojů informací o minulosti a rozliší informační hodnotu různých typů historických pramenů a historické literatury, samostatně vyhledává informace. Vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, poslání a hlavní	Způsoby života, formy pravěké industrie Archeologické vykopávky na našem území DOBA KAMENNÁ
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	úkoly archívů, muzeí, knihoven, galerií. Charakterizuje způsob života lidí v pravěku a jednotlivá období pravěku.	Vznik a význam zemědělství, chovu dobytka, řemesla DOBA BRONZOVÁ Řemeslo, obchod DOBA ŽELEZNÁ
	Vysvětlí nezbytnost vzájemné lidské soudržnosti; uvede příklady solidarity ze svého okolí; objasní důležitost spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů.	Zdokonalení řemeslné výroby, význam zpracování kovů pro lidskou společnost KELTOVÉ GERMÁNI Pokles vývoje
	Popíše podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost; chápe základní ekologické souvislosti.	STĚHOVÁNÍ NÁRODŮ STAROVĚK Přírodní podmínky pro vznik prvních zem. států Život v Mezopotámii

Dějepis	6. ročník				
	Uvede nejvýznamnější pravěké archeologické památky na našem území a v Evropě. Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem (vývojem) prvních velkých zemědělských civilizací.	Kultura a vzdělanost starověké Mezopotámie, písmo, vědy, kultura Počátky a vývoj života v Egyptě Kultura a vzdělanost v Egyptě Kultura a vzdělanost v Indii Kultura a vzdělanost v Číně			
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Charakterizuje podstatu společenského uspořádání ve státě, porovná formy vlády a postavení společenských	KOŘENY ŘECKÉ CIVILIZACE, PŘÍRODNÍ PODMÍNKY			
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Krétská kultura a Mykény Homérské období Archaické období, kolonizace			
demokracie	Charakterizuje kulturní přínos starověkých civilizací pro evropskou kulturu (počátky písma, věd, první zákony, umění, počátky křesťanství), uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví; projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům. Popíše významné osobnosti řeckých dějin, jejich dílo a odkaz, historické památky Řecka, Popíše významné osobnosti římských dějin, jejich dílo a odkaz, historické památky Říma. Charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství.	Sparta Athény za Solona Klasické období Řecko-perské války Peloponéská válka Nadvláda Makedonie Alexandr Makedonský ŘECKÉ UMĚNÍ A ŘECKÁ VĚDA ŘÍM, PŘÍRODNÍ PODMÍNKY Etruskové Počátky vývoje Říma Punské války Spartakovo povstání Konec římské republiky			
	Vysvětlí podstatu a význam křesťanství.	VZNIK KŘESŤANSTVÍ Rozdělení říše římské a zánik říše západořímské			
		KULTURA A UMĚNÍ V ANTICKÉM ŘÍMĚ Shrnutí, závěrečné opakování			
Průřezová témata, přesahy, souvislosti					

. . .

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí

Dějepis 6. ročník

Jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu "rétorika"); dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát

Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami

(vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané

Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita

Dějepis	6. ročník

Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí

Náš životní styl; nerovnoměrnost života na Zemi.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

Dějepis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	 Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Popíše podstatné změny v Evropě v důsledku příchodu nových kmenů a vznik nových.	RANÝ STŘEDOVĚK
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		Germáni Franská říše
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Objasní původ pojmu vandalismus; jmenuje konkrétní současné projevy vandalismu, objasní pojem stěhování	Byzantská říše
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní	národů.	

Dějepis	7. ročník	
vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Vysvětlí odlišnosti v byzantsko-slovanské, západoevropské a islámské kulturní oblasti. Posoudí význam vzniku některých státních útvarů v Evropě. Objasní vnitřní vývoj Velkomoravské říše a českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. Rozpozná základní prvky románské kultury a jmenuje nejvýznamnější románské památky v Čechách a na Moravě, v našem regionu, vnímá umění jako bohatství své země.	Křesťanství Arabská říše Slované Sámova říše Velká Morava Počátky čes. státu PRVNÍ PŘEMYSLOVCI
D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Objasní význam českého státu jako důležitého činitele v době vrcholného středověku. Jmenuje základní znaky gotické kultury a nejvýznamnější české a evropské památky, poznává památky v našem regionu tohoto období. Vymezí příčiny, průběh a důsledky české reformace. Chápe význam husitství pro vývoj české společnosti. Srovnává změny ve vnitřní situaci, náboženských poměrech a mezinárodním postavení českého státu v kontextu s celoevropskou hospodářskou, politickou a kulturní situací. Uvede klady i zápory HRH (vandalismus, ničení kulturních památek).	Zakládání středověkých měst Městská privilegia Obyvatelstvo ve městech Rozvoj řemesel a obchodu Vznik měst a jejich význam, život ve městech Soupeření Anglie a Francie – stoletá válka Český stát pod vládou přemyslovských králů – společnost, hospodářství, kultura, osobnosti Český stát a střední Evropa pod vládou Lucemburků Karel IV. Gotická kultura a životní styl středověké společnosti, soužití různých etnických kultur v naší zemi Život na středověkém hradě Počátky HRH Husitská reformace a revoluce a jejich důsledky Jan Hus
	Vysvětlí prozíravost politiky Jiřího z Poděbrad.	Husitské války Slavní vojevůdci Počátky českého stavovského státu v době poděbradské

Dějepis	7. ročník	
Dějepis D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Vysvětlí pojem manufaktura, řemeslnická dílna, vysvětlí rozdíl. Popíše a demonstruje příčiny, význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nových oblastí pro tyto oblasti i pro Evropu. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Objasní nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky, jmenuje nejvýznamnější	Jagellonci na českém a uherském trůně Východní Evropa ve vrcholném a pozdním středověku Společnost, hospodářství a kultura pozdního středověku POZDNÍ STŘEDOVĚK A RANÝ NOVOVĚK Hospodářské a společenské změny v 15. a 16. století Objevné plavby a jejich důsledky Vztah Evropanů k indiánskému obyvatelstvu-vyspělé civilizace Změny v hospodaření v 16. století Reformační hnutí v Evropě Český stát v habsburské monarchii Renesanční kultura, humanismus a životní styl raného novověku Renesance v Itálii
Stylu d dvede pilikida y vyznamiyem kartamiem pamatek	Objasní nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky, jmenuje nejvýznamnější představitele evropské reformace. Popíše postavení českých zemí v habsburské monarchii a v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center. Objasní náboženské rozdělení Evropy. Vysvětlí příčiny znovuobjevení antického ideálu člověka. Rozpozná základní prvky renesanční kultury a jmenuje nejvýznamnější české a evropské památky a představitele tohoto období, charakterizuje životní styl. Objasní příčiny a důsledky náboženské nesnášenlivosti v době třicetileté války, v základních etapách popíše průběh	novověku
	války; na příkladech demonstruje důsledky války pro obyvatelstvo Evropy. Průřezová témata, přesahy, souvislosti	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí

Náš životní styl; nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ

Dějepis 7. ročník

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita

Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu "rétorika"); dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí

Jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát

Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami

Dějepis	7. ročník
---------	-----------

(vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané

Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti

Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce.

Dějepis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení	
	 Kompetence k řešení problémů 	
	Kompetence komunikativní	
	Kompetence sociální a personální	
	Kompetence občanské	
	Kompetence pracovní	
	Kompetence digitální	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a	Rozeznává základní znaky baroka.	Opakování učiva
potřebnosti dějepisných poznatků	Srovnává s jinými zeměmi v EU a ve světě.	Baroko, vláda Habsburků po třicetileté válce, kulturní
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti;	Rozlišuje různé politické systémy a charakterizuje je.	změny
pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		Anglie před revolucí
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě,	Vysvětlí pojem kolonie.	Anglická revoluce
řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Description of the second state of the second	Velká Británie a počátky britského impéria
	Posoudí souvislost mezi ekonomickými, sociálními,	Rozvoj vědy a změny ve společnosti na konci 17. a v 18.
	politickými a kulturními změnami ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	století, předpoklady přechodu k průmyslové revoluci
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální,	Na příkladech demonstruje rozdílné tempo modernizace a	Koloniální panství evropských zemí, konflikty mezi
politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás,	prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí	velmocemi
které charakterizují modernizaci společnosti	Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato	Vznik USA
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské	nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi	Prusko
revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých	velmocemi.	Habsburská monarchie v zápasech o postavení velmoci –

Dějepis	8. ročník	
společenských struktur v Evropě	Vymezí význam kolonií. Rozpozná a na konkrétních příkladech doloží projevy porušování lidských práv. Odhaluje kořeny, průběh a důsledky boje za nezávislost severoamerických osad; jmenuje první významné představitele USA.	zachování habsburského dědictví, Marie Terezie a Josef II., osvícenské reformy, kultura a společnost Rusko za Petra velikého a Kateřiny II.
	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé; objasní vliv těchto událostí na vývoj v našich zemích. Charakterizuje republiku jako moderní formu státu, chápe principy demokracie; rozpoznává názory a postoje odporující základním principům demokratického soužití. Vysvětlí pojmy svoboda, občanská práva, práva člověka, národ; porovnává obdobné či odlišné jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku, hledá paralely mezi minulými a současnými událostmi.	Velká francouzská revoluce Napoleonské období, Evropa po napoleonských válkách
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Vysvětlí touhu národů po samostatnosti, nutnosti vlastního jazyka pro zvýšení národního sebevědomí, porovná jednotlivé fáze utváření. novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. Vysvětlí rozdíl mezi národním hnutím a nacionalismem. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Popíše vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich	Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Národní obrození Průmyslová revoluce a zrod kapitalismu Revoluční rok 1848 v Evropě a v habsburské monarchii, revoluce jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Občanská válka v USA Sjednocení Itálie Sjednocení Německa
	vzájemné vztahy. Vysvětlí vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti, na modernizaci společnosti. Objasní procesy sjednocování v Itálii a v Německu, jmenuje významné představitele těchto událostí. Charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky, jmenuje nejvýznamnější osobnosti tohoto období.	Vývoj v habsburské monarchii – Bachovský absolutismus, ústavní režim, vznik Rakouska-Uherska Kultura ve druhé polovině 19. století a její rozrůzněnost České země a svět v poslední třetině 19. století Druhá průmyslová revoluce a kapitalistická společnost

Dějepis	8. ročník	
	Charakterizuje vývoj v českých zemích a ve světě před světovou válkou. Popíše události 1. světové války 1914-1918.	1. světová válka

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí

Náš životní styl; nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti

Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita

Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu

Dějepis 8. ročník

"rétorika"); dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí

Jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát

Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami

(vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané

Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě

Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a

akalagiaká zátěž doprava a globalizaca), průmysl a životní p	vrostřadí (průmyslová rovoluse a domografický vývoi vlivy v	zrůmuslu na prostřadí zprasovávaná matoriály a jejich
ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní p	prostredi (prumysiova revoluce a demograficky vyvoj, vilvy p	orumysiu na prostredi, zpracovavane materialy a jejich
nůsobaní vliv právních a akonomických nástrojů na vztahy r	orůmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelr	ný rozvoj snalečnosti)

8. ročník

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení

Dějepis

Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu

Utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti.

D*!!-	0 m Ym (h	
Dějepis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	 Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 1. světové války. Rozpozná klady a nedostatky poválečných demokratických	Moderní doba První světová válka-opakování
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	systémů.	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Objasní vznik komunismu v Rusku a v dalších evropských zemích.	Vývoj v Rusku
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa a dalších nástupnických států Rakouska-Uherska.	Vznik Československa, Versailleský systém, mezinárodní postavení Československa
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Zhodnotí vnitřní a zahraniční situaci Československa, uvede příklady národnostních, ekonomických a politických problémů v novém státě.	Život v sovětském Rusku a Sovětském svazu v meziválečném období Totalitní režimy Poválečná obnova, nástup 20. "zlatých let", Evropa a svět Léta prosperity v Československu
	Objasní roli nejdůležitějších státních orgánů, vyloží význam demokratických voleb.	
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Charakterizuje a porovná příčiny a důsledky světové hospodářské krize ve světě a v Československu. Vysvětlí úlohu kultury jako prostředku boje proti fašismu. Objasní okolnosti vedoucí k Mnichovské dohodě a postoje	Hlavní události ve světě v 30. letech 20. století Světová hospodářská krize (1929-33) Československo ve 20. a 30. letech 20. století, krize v Československu Ohrožení Československa fašismem

Dějepis	9. ročník	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	jednotlivých zúčastněných států.	Mnichov a jeho důsledky Meziválečná kultura, školství, věda
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 2. světové války.	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA Okolnosti vzniku a začátek 2. světové války Ovládnutí Československa Německem Protektorát J. Opletal 2. světová válka
		Boj Čechů proti německé okupaci a osvobození Československa Život v protektorátu, holocaust, domácí a zahraniční odboj Heydrichiáda, J. Gabčík, J. Kubiš, naši vojáci na frontách II. světové války Cesta ke svobodě
	Charakterizuje příčiny a důsledky postupného začleňování Československa do sféry vlivu SSSR a posoudí jeho vliv na společenský život a každodenní život lidí.	Rok 1968 – pokus o reformu systému v ČSSR-SOVĚTIZACE J. Palach - "Pražské jaro" Období normalizace
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Poválečné uspořádání světa a Československa Hlavní mezinárodně politické změny a události ve světě po 2. světové válce Postupimská konference, řešení německé otázky Mezinárodní postavení Československa Odsun Němců
	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	Kultura, umění, věda, zábava po II. světové válce Politické změny ve světě v polovině 80polovině 90. let u nás a ve světě Rozklad sovětského bloku, ekonomické těžkosti, perestrojka
		Charta 77 Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Na příkladech doloží krizové projevy států východního bloku.	Hlavní rysy vývoje západního a východního bloku Studená válka Vznik vojenských bloků a OSN
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Marshallův plán Protikomunistický odboj

Dějepis	9. ročník	
		Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
	Posoudí postavení rozvojových zemí a možnosti dekolonizace.	Proces dekolonizace ve světě a postavení nově vzniklých států
		Závažné problémy ohrožující lidstvo a globální problémy lidstva
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa, orientuje se v základních konfliktech světa, vnímá sám sebe jako součást současného dění.	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti).

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí

Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace), nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti

Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu

Utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení

Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

Dějepis 9. ročník

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita

Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu "rétorika"); dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí

Jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě

Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.

Dějepis 9. ročník

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát

Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami

(vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané

Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení

Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí

Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět

Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.